

Konjunkturbarometern Mars 2018

Konjunkturinstitutet är en statlig myndighet under Finansdepartementet. Vi gör prognoser som används som beslutsunderlag för den ekonomiska politiken i Sverige. Vi analyserar också den ekonomiska utvecklingen samt bedriver tillämpad forskning inom nationalekonomi.

I **Konjunkturbarometern** publicerar vi varje månad statistik över företagens och hushållens syn på den ekonomiska utvecklingen. Undersökningar liknande Konjunkturbarometern görs i alla EU-länder.

Rapporten **Konjunkturläget** är främst en prognos för svensk och internationell ekonomi, men innehåller också djupare analyser av aktuella makroekonomiska frågor. Konjunkturläget publiceras fyra gånger per år. **The Swedish Economy** är den engelska översättningen av delar av rapporten.

I **Lönebildningsrapporten** analyserar vi varje år de samhällsekonomiska förutsättningarna för lönebildningen.

Den årliga rapporten **Miljö, ekonomi och politik** är en översyn och analys av miljöpolitiken ur ett samhällsekonomiskt perspektiv.

Vi publicerar också resultat av utredningar, uppdrag och forskning i serierna **Specialstudier, Working paper, PM** och som remissvar.

Du kan ladda ner samtliga rapporter från vår webbplats, www.konj.se. Statistik och data hittar du på www.konj.se/statistik.

Innehåll

Sammanfattning.....	5
Företag	7
Totala näringslivet	7
Tillverkningsindustri.....	7
Bygg- och anläggning.....	9
Detaljhandel.....	10
Tjänstesektorn.....	11
Hushåll	12

Sammanfattning

HUSHÅLLENS SYN PÅ EKONOMIN DÄMPADES

I mars föll barometerindikatorn för fjärde månaden i rad, från 109,4 till 108,4. Trots de senaste månadernas nedgång visar indikatorn på ett klart ljusare stämningläge än normalt i ekonomin. Nedgången i mars förklaras av en ytterligare dämpning i hushållens syn på ekonomin samt något svalare signaler från tjänstesektorn.

Tillverkningsindustrins konfidensindikator har inte ändrats nämnvärt och visar fortsatt på ett mycket starkt läge. Omdömena om orderstockarna är historiskt starka och jämförelsevis få företag är missnöjda med storleken på sina lager. Produktionsplanerna ligger kvar i nivå med det historiska genomsnittet.

Konfidensindikatorn för bygg och anläggning återhämtade sig efter förra månads fall och pekar åter på ett betydligt starkare läge än normalt. Omdömena om orderstockarna stärktes ytterligare något och anställningsplanerna justerades upp igen efter förra månads nedgång.

Konfidensindikatorn för detaljhandeln är i stort sett oförändrad från förra månaden. Företagen rapporterar visserligen om en svagare försäljningsutveckling än normalt de senaste månaderna men är samtidigt mycket optimistiska om den kommande utvecklingen.

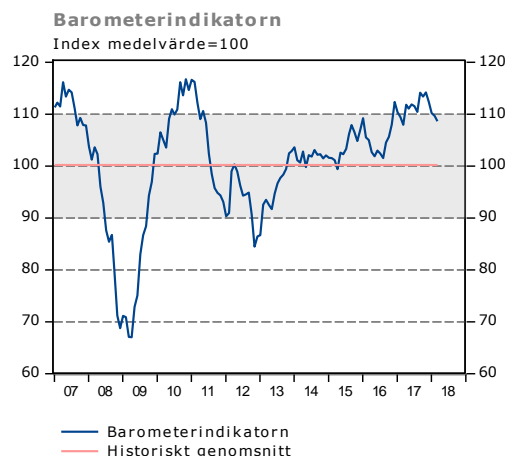
Tjänstesektorns konfidensindikator föll till följd av svagare signaler om hur företagets verksamhet utvecklats de senaste månaderna. Förväntningarna på efterfrågeutvecklingen de närmaste månaderna är dock oförändrat optimistiska.

Hushållens konfidensindikator föll för fjärde månaden i rad men pekar trots dämpningen på att hushållen är något mer positiva än normalt. Framför allt var det synen på den svenska ekonomin som försämrades i mars.

Tabell 1 Indikatorer i Konjunkturbarometern

Index medelvärde=100

	jan 2018	feb 2018	mar 2018	Förän dring	Läget
Barometerindikatorn	110,0	109,4	108,4	-1,0	+
Konfidensindikatorer					
Tillverkningsindustri	114,2	114,1	114,5	0,4	++
Bygg- & anläggning	110,1	106,2	110,3	4,1	++
Detaljhandel	103,2	106,4	106,1	-0,3	+
Tjänstesektorn	104,7	104,5	102,2	-2,3	+
Hushåll	105,8	104,2	101,5	-2,7	+
Mikroindex hushåll	107,8	101,6	101,3	-0,3	+
Makroindex hushåll	102,5	102,1	99,7	-2,4	=

Barometerindikatorn

mäter det aktuella stämningläget i den svenska ekonomin genom att sammanfatta resultaten från företags- och hushållsbarometern.

Konfidensindikatorer

används för att sammanfatta situationen och förväntningarna i en viss bransch eller sektor.

Mikroindex

sammanfattar hushållens syn på sin egen ekonomi.

Makroindex

sammanfattar hushållens syn på svensk ekonomi.

Läget

++ mycket starkare än normalt
+ starkare än normalt
= ungefär som normalt
- svagare än normalt
-- mycket svagare än normalt

Nettotal

är skillnaden mellan andelen respondenter som svarat till exempel ökat respektive minskat eller bättre respektive sämre på en fråga.

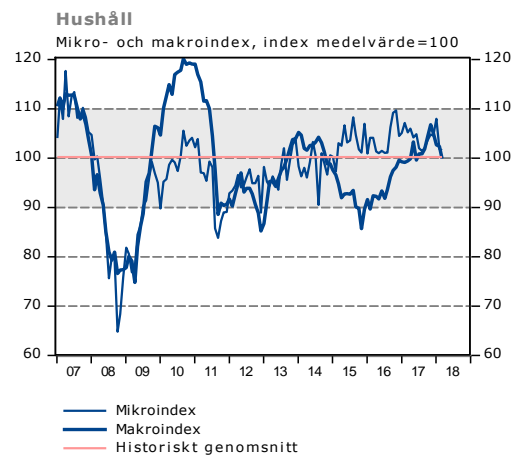
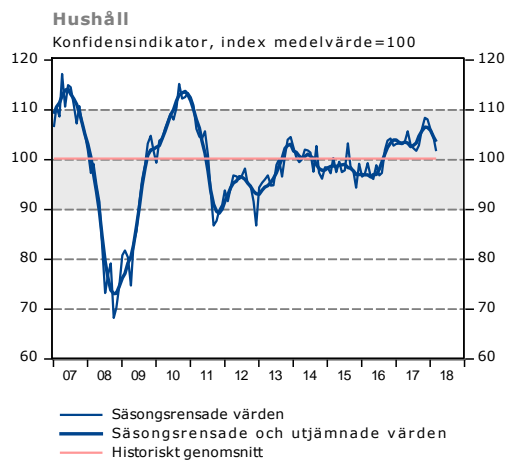
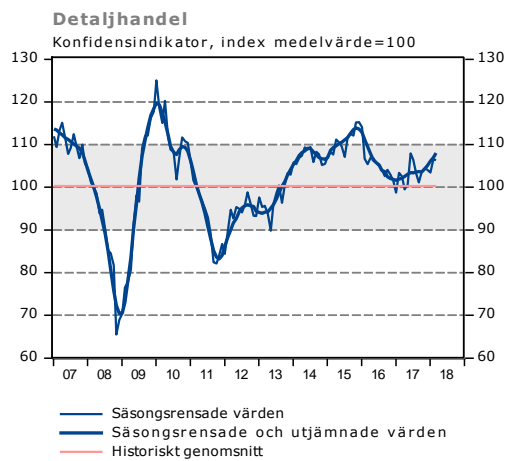
Säsongsrensade och utjämnade tidsserier

Säsongsrensning görs för att justera för regelbundet återkommande variationer under året. En utjämnad tidsserie visar på en mer långsiktig utveckling och tar bort brus i hög grad än den säsongsrensade serien. Alla diagram i Konjunkturbarometern visar säsongsrensade tidsserier om inget annat anges.

Revideringar

Indikatorerna revideras varje månad när tidsserierna säsongsrenas.

Läs mer om begrepp och metoder i metodboken för Konjunkturbarometern:
www.konj.se/metodbok

Företag

Totala näringslivet

FORTSATT STARKT EFTERFRÅGELÄGE

Företagens samlade omdöme om efterfrågeläget har inte ändrats nämnvärt från förra mätningen och ligger kvar på en nivå betydligt över det historiska genomsnittet. Tillverkningsindustrin bidrar mest till den höga nivån men även inom bygg- och anläggning och tjänstesektorn är företagen mer nöjda än normalt med efterfrågeläget. Handelns syn på nuvarande försäljningssituation har dock dämpats och är i en historisk jämförelse något pessimistisk.

Sektorerna i näringslivet fortsätter också att rapportera om en mycket stark sysselsättningsutveckling de senaste månaderna, även om andelen företag som rapporterar om nyanställningar minskat marginellt.

Företagens anställningsplaner på tre månaders sikt, som justerades ner en aning vid förra mätningen, ligger kvar på denna något lägre nivå. Anställningsplanerna pekar dock på en jämförelsevis stark sysselsättningsutveckling de kommande månaderna. Alla delar i näringslivet, med undantag för sällanköpshandeln, aviserar nyanställningar i större utsträckning än normalt.

Tabell 2 Totala näringslivet

Indikator och säsongrensade netttotal

	Medel	dec 2017	jan 2018	feb 2018	mar 2018
Konfidensindikator	100	109,4	107,8	108,3	107,1
Efterfrågeläge	-17	5	3	4	3
Antal anställda, utfall	-3	22	22	19	17
Antal anställda, förväntningar	-2	18	18	11	11

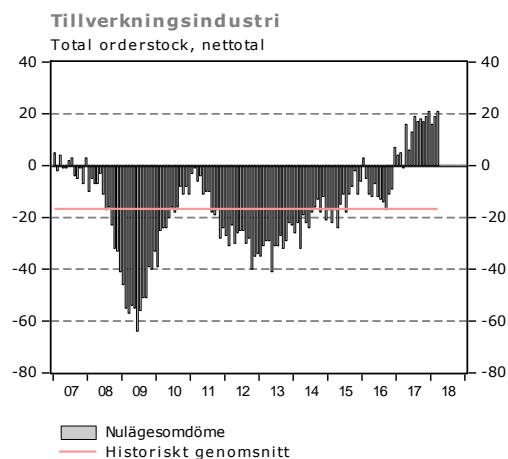
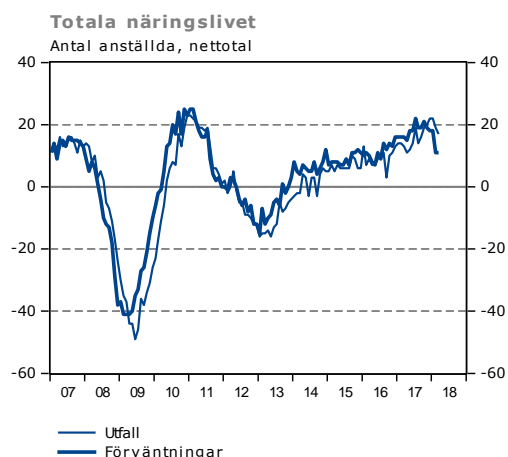
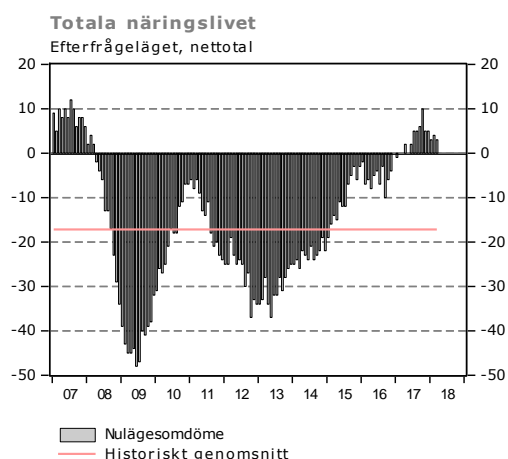
Anmärkning. Totala näringslivet är en sammanvägning av resultaten för bygg- och anläggning, tillverkningsindustri, handel och tjänstesektorn. Vikterna är andra än de som används vid beräkning av Barometerindikatorn.

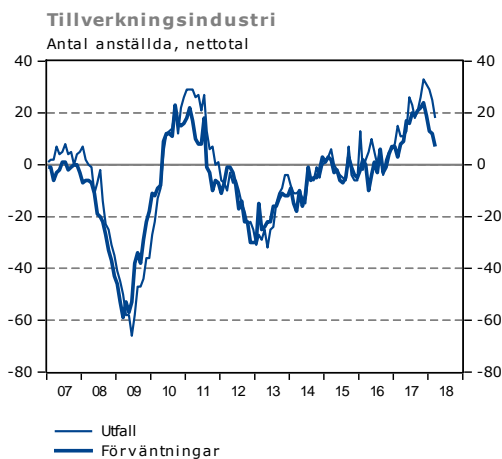
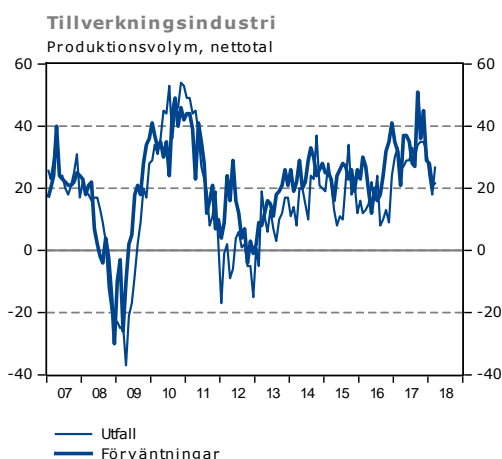
Tillverkningsindustri

HISTORISKT POSITIVA OMDÖMEN OM ORDERSTOCKARNA

Utfall och nuläge: Industriföretagen rapporterar fortsatt om god ordertillväxt från både hemma- och exportmarknaden. En majoritet av industrins delbranscher redovisar ökad ordergång.

Företagens omdömen om storleken på orderstockarna i nuläget är historiskt positiva och nettotalet för frågan uppgår till den högsta nivå som uppmätts i en månadsundersökning. Mest nöjda med orderstockarna är företagen i motorfordons- och

annan transportmedelsindustri, läkemedelsindustri, massaindustri samt järn och stålverk.

Tillverkningsindustrin rapporterar även om starkare produktionsstillväxt än normalt och jämförelsevis få företag anser att färdigvarulagren är för stora.

Företagen rapporterar om en fortsatt ökning av sysselsättningen liksom de gjort vid varje mätning sedan slutet av 2016. Detta i en bransch där neddragningar är det normala förutom i starka konjunkturlägen.

Förväntningar och planer: Produktionsplanerna indikerar en ökning i nivå med det historiska genomsnittet. Mest optimistiska produktionsplaner redovisar motorfordonsindustrin och annan transportmedelsindustri.

Anställningsplanerna har förvisso justerats ner under fyra månader i rad, men är trots det betydligt mer optimistiska än normalt.

Fortsatt räknar en jämförelsevis stor andel industriföretag med att kunna höja försäljningspriserna de närmaste månaderna.

Tabell 3 Tillverkningsindustri

Säsongrensade netttotal

	Medel	dec 2017	jan 2018	feb 2018	mar 2018
Utfall och nuläge					
Produktionsvolym	15	32	24	18	27
Orderingång hemmamarknad	6	24	13	20	15
Orderingång exportmarknad	12	46	26	20	22
Orderstock, nulägesomdöme	-17	21	16	19	21
Exportorderstock, nulägesomdöme	-10	26	20	22	26
Färdigvarulager, nulägesomdöme	13	4	5	2	3
Antal anställda	-8	31	29	25	18
Förväntningar och planer					
Produktionsvolym	21	29	28	21	22
Försäljningspriser hemmamarknad	9	21	19	20	18
Försäljningspriser exportmarknad	2	25	17	26	20
Antal anställda	-12	19	13	12	7

Bygg- och anläggning

STARK SYSSELSÄTTNINGsutveckling

Utfall och nuläge: Företagen rapporterar fortsatt om en byggtillväxt som ligger nära det normala och de redan positiva omdömena om orderstockarnas storlek i nuläget har förbättrats ytterligare något.

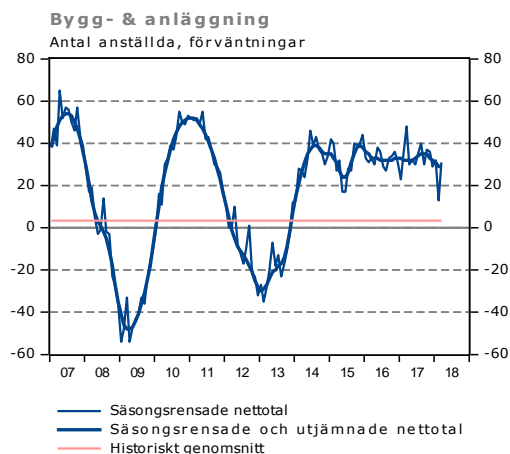
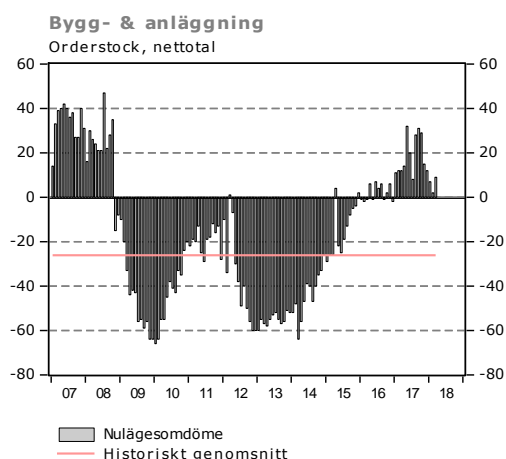
Sysselsättningsutvecklingen uppges fortsatt vara betydligt starkare än normalt, men trots att man har nyanställt är det fler företag än vid förra frågetillfället som upplever att arbetskraftsbrist är det främsta produktionshindret. Ungefär sex av tio företag rapporterar att brist på arbetskraft är det främsta hindret för ökat byggande vilket är betydligt fler än normalt.

Byggföretagen uppger att anbudspriserna har varit i stort sett oförändrade de senaste månaderna, vilket de svarat sedan slutet av förra året.

Förväntningar och planer: Företagen är fortsatt mer optimistiska än normalt om byggandet de närmsta månaderna. Även orderstockarna väntas fortsätta växa, om än i mindre utsträckning än tidigare. Bilden skiljer sig dock mellan hus- och anläggningsbyggarna där husbyggarna är mer optimistiska än normalt medan anläggningsbyggarna är mer pessimistiska än normalt.

Byggföretagens anställningsplaner ökade jämförelsevis mycket i mars, men detta ska ses mot bakgrund av en motsvarande stor minskning föregående månad. I och med uppgången ligger anställningsplanerna på en liknande nivå som det har rapporterats om det senaste året.

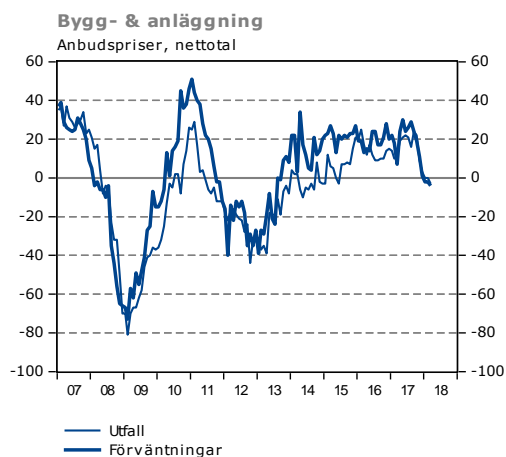
Anbudspriserna väntas minska något de närmaste månaderna.

Tabell 4 Bygg- och anläggning

Säsongsrensade netttotal

	Medel	dec 2017	jan 2018	feb 2018	mar 2018
Utfall och nuläge					
Byggandet	8	26	45	12	11
Anbudspriser	-5	3	0	0	-3
Orderstock, förändring	4	34	5	0	-1
Orderstock, nulägesomdöme	-26	12	7	2	9
Antal anställda	-2	38	41	32	30
Förväntningar och planer					
Byggandet	13	23	19	15	22
Anbudspriser	0	1	-2	-2	-4
Orderstock	11	40	32	35	28
Antal anställda	3	29	32	13	31

Detaljhandeln definieras som:

Handel med motorfordon (SNI 45) +
Dagligvaruhandel (SNI 47.11 + 47.2) +
Sällanköpshandel (SNI 47.19 + 47.4-9) +
Detaljhandel med drivmedel (SNI 47.3)

Detaljhandel

SVIKTANDE FÖRSÄLJNINGSTILLVÄXT INOM SÄLLANKÖPSHANDELN

Utfall och nuläge: Efter en period med starkare försäljningstillväxt än normalt rapporterar företagen inom detaljhandeln att försäljningstillväxten istället varit svagare än normalt. Det är företagen inom sällanköpshandeln som förklarar den svagare utvecklingen i och med en oförändrad försäljningsvolym. Dagligvaruhandeln rapporterar däremot om en jämförelsevis stark utveckling och även bilhandlarna säger att försäljningen ökat mer än normalt.

Företagens samlade omdöme om nuvarande försäljningssituation har försämrats och blivit betydligt mer negativt. Missnöjet är mest utbrett bland företagen inom sällanköpshandeln. Samtidigt rapporterar företagen inom detaljhandeln om en viss ökning av antalet anställda och det är klart färre företag än normalt som meddelar att varulagren är för stora.

Förväntningar och planer: Företagens förväntningarna på försäljningsvolymen den kommande perioden är betydligt mer positiva än normalt. Det är främst företagen inom dagligvaruhandeln som är mycket mer optimistiska än normalt, men även sällanköpshandeln ser förhållandevis ljus på den närmaste framtiden. Även förväntningar på försäljningssituationen på sex månaders sikt är mer optimistiska än normalt.

Företagen inom detaljhandeln förväntar sig höjda försäljningspriser och att inköp av varor kommer öka i något större utsträckning än normalt på tre månaders sikt.

Detaljhandelns anställningsplaner ligger nu på en historiskt normal nivå.

Tabell 5 Detaljhandel

Säsongsrensade netttotal

	Medel	dec 2017	jan 2018	feb 2018	mar 2018
Utfall och nuläge					
Försäljningsvolym	27	34	36	31	15
Nuvarande försäljningssituation	3	5	6	1	-12
Varulager, nulägesomdöme	26	26	24	22	18
Antal anställda	3	4	9	8	6
Förväntningar och planer					
Försäljningsvolym	40	47	40	51	55
Försäljningspriser	10	13	14	16	15
Inköp av varor	17	24	17	19	20
Antal anställda	2	9	9	5	3
Försäljningssituation om 6 mån	44	59	40	51	51

Tjänstesektorn

STARKA ANSTÄLLNINGSPLANER

Utfall och nuläge: Företagen i tjänstesektorn rapporterar om en svagare utveckling av verksamheten än normalt. Efterfrågan på företagets tjänster uppges dock ha utvecklats jämförelsevis starkt, och företagen är betydligt mer nöjda än normalt med uppdragsvolymen i nuläget.

Antalet anställda uppges ha ökat på bred front inom tjänstesektorn de senaste månaderna. Endast branschen andra företags-tjänster rapporterar om neddragningar.

En större andel företag än normalt uppger att de höjt försäljningspriserna de senaste månaderna.

Förväntningar och planer: Tjänsteföretagens förväntningar på efterfrågeutvecklingen de närmaste månaderna överstiger fortsatt det historiska genomsnittet.

Även anställningsplanerna är mer optimistiska än normalt. Starkast sysselsättningsutveckling förväntar sig konsulter inom företagsledning och tekniska konsulter.

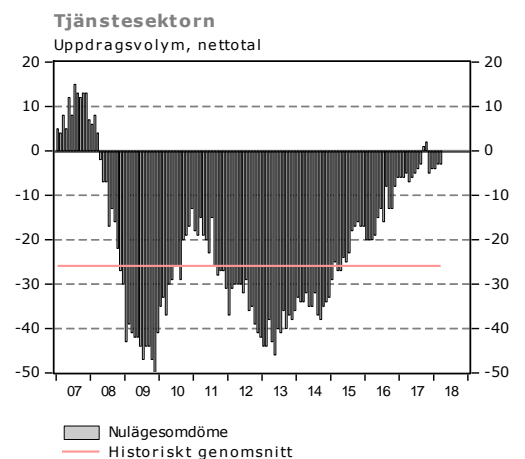
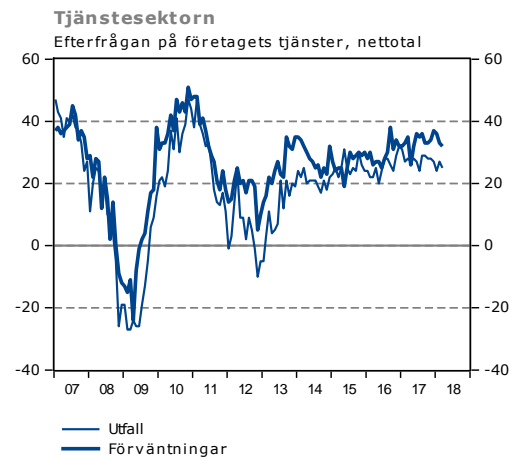
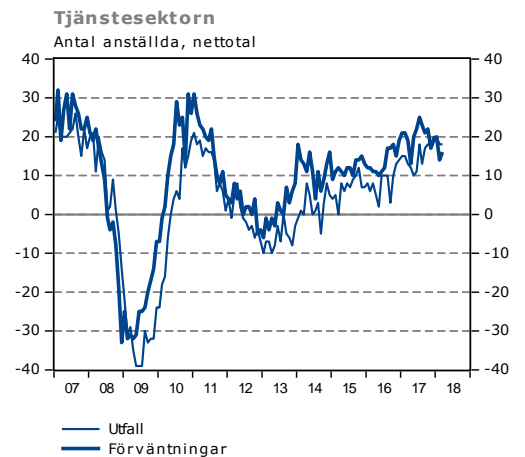
Försäljningspriserna väntas sammantaget kunna höjas i något större utsträckning än normalt.

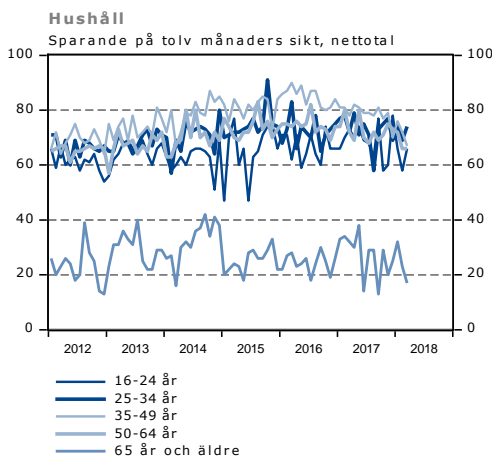
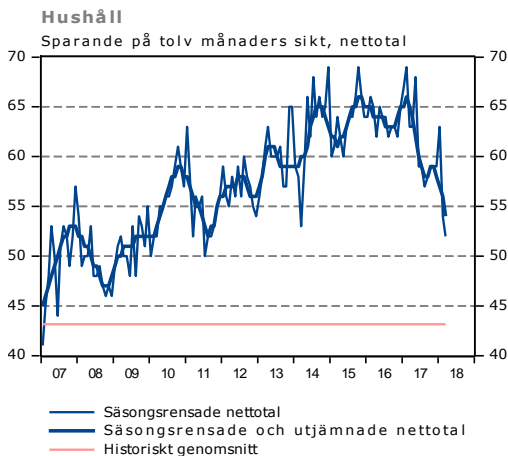
Tabell 6 Tjänstesektorn

Säsongrensade netttotal

	Medel	dec 2017	jan 2018	feb 2018	mar 2018
Utfall och nuläge					
Företagets verksamhet	22	27	22	22	15
Efterfrågan	18	27	24	27	25
Uppdragsvolym, nulägesomdöme	-26	-4	-4	-3	-3
Försäljningspriser	4	8	5	9	7
Antal anställda	1	20	20	18	18
Förväntningar och planer					
Efterfrågan	25	37	36	33	32
Försäljningspriser	10	6	8	10	13
Antal anställda	6	19	20	14	16

Svaren samlades in mellan 28 februari och 19 mars.

Hushåll

DYSTRARE FÖRVÄNTNINGAR PÅ DEN SVENSKA EKONOMIN

Utfall och nuläge: Hushållens syn på sin egen ekonomi i nuläget är oförändrat något mer positiv än normalt. Synen på den svenska ekonomin var mindre positiv i mars och ligger därmed nära det historiska genomsnittet.

Risken att själv att bli arbetslös bedöms fortsatt som mycket låg och nettotalet för frågan ligger nära det lägsta som har uppmätts. Andelen hushåll som anser att det är fördelaktigt att spara i nuläget ökade marginellt i mars men ligger kvar under det normala.

Hushållens inställning till om det är fördelaktigt för folk i allmänhet att göra kapitalvaruinköp, som exempelvis möbler, tvättmaskiner och TV, försämrades för tredje månaden i rad. Trots nedgången ligger nettotalet för frågan över det normala.

Förväntningar och planer: Hushållens förväntningar på sin egen ekonomi är nästan oförändrade i mars och ligger i linje med det normala. Däremot blev förväntningarna på den svenska ekonomin mer pessimistiska.

Andelen hushåll som tror att de kommer att kunna spara något under de kommande tolv månaderna sjönk ytterligare i mars. Nettotalet för frågan är det lägsta sedan september 2011 men ligger trots detta över det historiska genomsnittet. I åldersgruppen 65 år och äldre är det i mars klart färre hushåll som tror att de kommer att kunna spara något under det närmaste året i jämförelse med andra åldersgrupper. Detta är dock inget unikt för denna månad, hushåll i den äldsta ålderskategorin brukar uppges att de har sämre möjlighet att lägga undan pengar.

Pris- och ränteförväntningar: Hushållens inflationsförväntningar på tolv månaders sikt uppgår till 2,9 procent i mars, en ökning med 0,1 procentenheter från föregående månad.

Förväntningarna på den rörliga bostadsräntan på ett och två års sikt är i stort sett oförändrade medan ränteförväntningarna på fem års sikt justerades ned marginellt.

Svaren samlades in mellan 1 och 15 mars

Förändringar i hushållsbarometern

I november 2017 utgick de två frågorna om hushållens bostadsprisförväntningar ur Konjunkturbarometern Hushåll.

Sedan januari 2018 ingår frågorna om hushållens planerade bilköp, bostadsköp och renoveringar de närmaste 12 månaderna endast var tredje månad (januari, april, juli och oktober).

Tabell 7 Hushållsfrågor

Säsongrensade värden, index medelvärde = 100

	Medel	dec 2017	jan 2018	feb 2018	mar 2018
Egen ekonomi nu	9	15	16	15	14
Egen ekonomi om 12 månader	19	20	21	20	19
Ekonomi i Sverige nu	-8	14	8	4	-2
Ekonomi i Sverige om 12 månader	6	1	-5	-5	-10
Arbetslösheten 12 månader framåt	7	-14	-11	-13	-8
Inställning till kapitalvaruköp nu	11	23	17	16	14
Inköp av kapitalvaror 12 månader framåt	-5	-9	-3	-10	-8
Fördelaktigt att spara nu	19	7	11	12	14
Sparande 12 månader framåt	47	59	63	54	52
Ekonomisk situation (sparar - skuldsätter sig)	55	62	65	64	64
Egen arbetslöshetsrisk nu	-8	-24	-21	-22	-23

Tabell 8 Inflation och boräntor

Medelvärden i procent exklusive extremvärden

	dec 2017	jan 2018	feb 2018	mar 2018
Uppfattad inflation nu	3,4	3,3	3,1	3,4
Förväntad inflation om 12 mån	2,8	2,6	2,8	2,9
Förväntad rörlig bostadsränta om 1 år	2,31	2,28	2,29	2,28
Förväntad rörlig bostadsränta om 2 år	2,74	2,71	2,73	2,73
Förväntad rörlig bostadsränta om 5 år	3,44	3,40	3,44	3,38

Anmärkning. För en beskrivning av hur KI fastställer vilka observationer som ska uteslutas, se sidan 14 i Metodbok för Konjunkturbarometern på www.konj.se